

NACIONALNA AGENCIJA RS
ZA KAKOVOST V VISOKEM ŠOLSTVU

POROČILO O PRESOJI

VLOGE ZA PRVO AKREDITACIJO ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

Prejeto	28-04-2011	Priloge
Številka zadeve:	6033-120/2010/8	Vredn.:

Ime študijskega programa	ŠTUDIJSKI PROGRAM »ZGODOVINA«
Stopnja in vrsta	II. stopnja – enopredmetni (nepedagoški)
Trajanje	2 leti
Vlagatelj	Filozofska fakulteta, Univerza v Mariboru
Predlagatelj	Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani

PODROČJA PRESOJE

1. VPETOST V OKOLJE (9. ČLEN)

1. Izkazano sodelovanje ali namere o sodelovanju s podjetji, organizacijami

Študijski program enopredmetnega nepedagoškega študija druge stopnje Zgodovina na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru v svoji vlogi dokazuje v prilogi 8 sodelovanje, oziroma namero o sodelovanju s podjetji in organizacijami, ki na trgu dela iščejo zaposlene s kompetencami, ki jih omenjeni program skozi študij zagotovi študentom. Univerzitetna knjižnica Maribor, Inštitut za novejšo zgodovino, Muzej Velenje, Slovenski znanstveni inštitut na Dunaju, Arhiv Republike Slovenije in EMUNI – Evromediteranska univerza, Portorož s svojimi dopisi podpirajo pripravo, prijavo in, po tem takem, tudi izvajanje študijskega programa Zgodovina, magistrski študij. Izjave o podpori ne navajajo možnosti za zaposlitev oziroma predvidena delovna mesta na katerih bodo lahko s svojo izobrazbo, pridobljeno na omenjenem programu, kandidirali diplomanti - magistri. Pomanjkljiv je tudi prikaz sodelovanja z gospodarstvom in negospodarstvom, saj konkretnih navedb o potrebah po kadrih v omenjenih sektorjih ni zaslediti. Program predvideva zaposlitev po končanem študiju ali pa nadaljevanje izobraževanja, kar je v skladu z 9. členom Meril.

2. povezanost med kompetencami diplomantov in razpoložljivimi zaposlitvami v okolju; zaželene analize o zaposlitvenih možnostih diplomantov

Program se lahko pohvali s širokim spektrom znanj, ki jih okolje lahko prepozna kot uporabne. To vlagatelj poudarja tudi v svoji vlogi in obenem pravi, da to pomeni več možnosti zaposlovanja študentov, ki bodo končali 2. stopenjski program Zgodovine. Pomisleki pa obstajajo zaradi razvoja stroke, ki je lahko pri širokem spektru zaposlovanja, ki ni nujno direktno povezano s stroko, slabo za razvoj stroke kot takšne. Vloga sicer vsebuje analize o zaposlovanju, ki je v Merilih za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov nujna za pridobitev akreditacije, vendar je ta premalo konkretna. Predvsem bi bilo smiselno poudariti možnosti zaposlitve pri katerih so pridobljena znanja in kompetence bistvene za opravljanje delovnih opravil v okviru predvidenih delovnih mest.

Ustrezanje merilom, prednosti in dobre prakse:

Po našem mnenju vloga opredeljuje vpliv delovanja zavoda v gospodarskem, socialnem in kulturnem razvoju ožjega in širšega okolja. Načrtovana je takšna kakovost učnih izidov in kompetenc, da bodo diplomanti zaposljivi oziroma se bodo lahko naprej izobraževali. Študijski program Zgodovina na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru predvideva širok spekter znanj, ki jih okolje lahko prepozna kot uporabne, na podlagi tega pa se tako poveča tudi možnost zaposlovanja magistrstov. Filozofska fakulteta sodeluje v mnogih mednarodnih projektih, kar je iz vidika prenosa znanstveno raziskovalnega dela v učne načrte zelo dobrodošlo, obenem se kaže mednarodna vpetost zavoda. Delovanje zavoda in študijskega programa podpirajo izobraževalne institucije in institucije javnega značaja.

Manjše pomanjkljivosti, ki bistveno ne vplivajo na kakovost:

Vloga po našem mnenju izkazuje nekoliko presplošno zaposlitvene možnosti magistrandov, predvsem iz vidika razvoja stroke. Program ne vsebuje načrtov sodelovanja s podjetji in organizacijami v lokalnem in širšem okolju, ki bi doprinesli k razvoju in nadgradnji kompetenc in znanju, ki jih okolje smatra kot prioritete.

2. DELOVANJE VISOKOŠOLSKEGA ZAVODA (10. ČLEN)

1. Poslanstvo in vizija ter ustrezne strategije zavoda

Na spletnih straneh FFUM (<http://www.ff.uni-mb.si/o-fakulteti/>) zasledimo fakultetno vizijo («Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru izobražuje študente v humanističnem duhu ter odkrivanju in poglobljanju poštene življenjske, raziskovalne in znanstvene resnice. Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru izobražuje študente v humanističnem duhu ter odkrivanju in poglobljanju poštene življenjske, raziskovalne in znanstvene resnice») in poslanstvo («Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru razvija znanstveno-raziskovalno in izobraževalno delo na področju humanističnih, družboslovnih in izobraževalnih ved. V svojih programih bo podpirala človekovo dostojanstvo in globalno pravičnost ter razvijala kulturo dialoga in strpnosti ter znanstveno iniciativnost»).

Specifično vizijo in poslanstva Oddelka za zgodovino na spletu nismo zasledili. Pač pa je v predstavitvi oddelka zaslediti zapis o ciljni naravnosti njihovega izobraževalnega in raziskovalnega programa («Oddelek za zgodovino študentom v sklopu študija nudi celovit pogled na najpomembnejša in najnovejša spoznanja o preteklosti človeštva (od zgodnjih civilizacij naprej do sodobne zgodovine), pri tem pa posebno pozornost posveča zgodovini slovenskega etničnega prostora v zgodovinskih obdobjih od prazgodovine do danes. Kot prvi v slovenskem visokošolskem prostoru smo na Oddelku za zgodovino posvetili posebno pozornost zgodovini vzhodne in jugovzhodne Evrope ter zgodovini Balkana, s čimer se izrazito razlikujemo od ostalih študijskih programov s področja zgodovinopisja na Slovenskem. Diplomanti Oddelka za zgodovino tako v času študija pridobijo kvalitetno in celovito strokovno osnovo za razumevanje razvoja modernih civilizacij skozi zgodovino»), kar bi lahko vrednotili kot vizijo pedagoško-znanstvenega delovanja za naslednjo dekada 21. stoletja .

2. Načrt notranje organiziranosti zavoda

Celovitega gradiva k tej točki – denimo Statuta UM oziroma FFUM - skupina ni prejela. Notranja organiziranost FFUM je predstavljena na spletnih straneh FFUM (<http://www.ff.uni-mb.si/o-fakulteti/>) in v okviru le-teh se nahaja tudi Statut Univerze v Mariboru, ki v 7. členu navaja članice univerze, tudi FFUM. V statutu so jasno zapisani odgovornosti članic znotraj UM, predvsem v členih 9 - 21. Zanimivo je, da v slednjem členu ni navedena Filozofska fakulteta kot članica, niti njene organizacijske enote, ki »...imajo pravico nastopanja v pravnem prometu v imenu in za račun članice univerze«. Pač pa je v ta kontekst vključena Pedagoška fakulteta UM s svojim Centrom. Tega (dovoljenja) ni najti niti v prehodnih odločbah z dne 11. 7. 2006, ko se tam, v členu 397 opredeljuje sestava in medsebojna razmerja akademskih organizacijskih enot na FFUM. Filozofska fakulteta je nastala na omenjeni datum, ko se je Pedagoška fakulteta razdelila na 3 organizacijske enote: Pedagoško fakulteto, Fakulteto za naravoslovje in matematiko in Filozofsko fakulteto.

Skladno z 31. členom Statuta UM ima Univerza in njene članice imajo naslednje organizacijske enote: 1. katedre, 2. inštitute, 3. oddelke, 4. pedagoško-raziskovalne centre, 5. centre, 6. laboratorije, 7. knjižnice. Filozofsko fakulteto sestavlja 12 oddelkov: Anglistika in amerikanistika, Filozofija, Geografija, Germanistika, Madžarski jezik in književnost, Pedagogika, Prevodoslovje, Psihologija, Slovanski jeziki in književnosti, Sociologija, Umetnostna zgodovina in Zgodovina (<http://www.ff.uni-mb.si/oddelki/>). Obenem pa v okviru Filozofske fakultete UM delujejo še štirje centri: Center za vseživljensko izobraževanje, Center za ekoremediacije, Center za raziskovanje postjugoslovanskih družb, Center za medkulturno sodelovanje z državami Azije, Afrike in Latinske Amerike in Karierni center. (<http://www.ff.uni-mb.si/centri/>).

Oddelek za zgodovino ne izkazuje razčlenitev na katedre ali druge organizacijske enote. Pač pa navaja člane oddelka glede na primarno vsebinsko usmeritev predavateljev: 1. 1. Predmeti novejši in sodobne zgodovine (6 članov); 2. Predmeti starejši, srednjeveški in novoveški zgodovine (4 člani); 3. Predavatelji tujih jezikov in asistenti (3 člani). Podrobnega podatka o strukturi in vsebini dela znanstveno-raziskovalne skupine Zgodovina na FFUM v posredovanem gradivu ni bilo.

3. Uvrstitev v ustrezne klasifikacije

Statut UM, člen 12 je, po ISCED-jevi klasifikaciji ved, Filozofski fakulteti namenil:

1. (14) izobraževanje učiteljev v okviru pedagoških ved [pedagogika, jeziki, filozofija, sociologija, zgodovina, geografija], in
2. (22) izobraževanje v okviru (6) humanističnih ved (filozofija, slovenski jezik, nemški jezik, zgodovina), ter
3. (31) izobraževanje v okviru družbenih ved [sociologija],

Zgodovina se po ISCED-evi klasifikaciji uvršča med humanistične vede.

Študijski program Zgodovine je glede na Klasius P klasifikacijo razvrščen med Humanistične vede.

Enopredmetni (nepedagoški) študijski program druge stopnje Zgodovina po Klasius P klasifikaciji sodi med »izobraževalne vede in izobraževanje učiteljev«.

4. Načrti o znanstveno-raziskovalnem delu

Načelno velja pohvaliti preglednost spletne strani FFUM v kateri pa ni zaslediti podatkov o raziskovalni usmeritvi, raziskovanju in objavljanju. Na spletnih straneh je med številnimi prilogami mogoče zaslediti podatke in zapisnike rednih in (pogostih) korespondenčnih sejah Komisije za znanstveno raziskovalne zadeve (<http://www.ff.uni-mb.si/o-fakulteti/komisije-senata/komisija-za-znanstveno-raziskovalne-zadeve/index.dot>). Priloge k vlogi navajajo opravljene raziskovalne projekte predvsem na mednarodni ravni. Obstaja tudi SICRIS datoteka. Preko Priloge 5 k vlogi in spletne strani sistema COBISS je možno odkriti SICRIS razpredelnico in objave učiteljev zgodovine na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru (<http://splet02.izum.si/cobiss/Bibliographies.jsp?init=t>).

V vlogi so navedeni dosežki raziskovanja učiteljev na mednarodni ravni. Tam se omenja, da so rezultati znanstvenoraziskovalne aktivnosti predvidenih nosilcev pričujočega študijskega programa 2. stopnje Zgodovina razvidni iz prilog, v kateri so zbrane njihove najpomembnejše reference zadnjih petih let (2003 – 2008) iz sistema COBISS (1.01 Izvirni znanstveni članek, 1.02 Pregledni znanstveni članek, 1.16 Samostojni znanstveni sestavek v monografijah, 2.01 Znanstvena monografija). Sodelovanje učiteljev v mednarodnih raziskovalnih projektih od leta 2003 dalje je prikazano v tabeli 11 in 12 vloge (str. 23 do 27). Kot poseben dosežek je treba poudariti sodelovanje Filozofske fakultete v priznanih evropskih projektih (na primer Okvirni program EU). V več projektih je fakulteta tudi v vlogi partnerja. Posebno pozornost Filozofska fakulteta namenja manjšim projektom, saj ti omogočajo prilagojeno sodelovanje pri konkretnih aktualnih aktivnostih in sodelovanje z lokalno skupnostjo. V vlogi ni navedb o sodelovanju učiteljev v raziskovalnih skupinah.

5. Povezovanje med učnimi vsebinami in ZRD (člen 10.6 in 10.8)

Žal v vlogi nismo odkrili navedb o neposredni povezanosti med raziskovalnim delom učiteljev in njihovim pedagoškim delom. Zdi se, da je to mogoče odkriti izključno preko sistema COBISS v katerem se je mogoče podrobneje seznaniti z vsebinami raziskav učiteljev in le-te primerjati z vsebinami predavanj navedenih v učnih načrtih za posamezni predmet ustreznega učitelja.

Obstoj, delež in ustreznost vsebin raziskovalnega dela v pedagoškem procesu je specifičen za vsako posamezno stroko. Prevelik delež vpetosti raziskovalnih aktivnosti lahko okrne kompleks predvidenega kurikula; ob premajhnem ali eventualno celostnem izostanku raziskovalnega dela v pedagoškem posredovanju pa zna trpeti aktualnost in navezanost na sodobna strokovna dognanja. Zgodovinska stroka je pri tem še posebej specifična. Zato menimo, da neka posplošena ocena vpetosti raziskav v pedagoški proces ne sme obveljati kot merodajen kriterij kakovosti za vse znanstvene discipline.

6. ustreznost kadrov – veljavna habilitacija

V prilogi 5 so poleg dokumentacije o tekočih izvolitvah učiteljev v naziv navedeni tudi njihovi raziskovalni dosežki oziroma objave za preteklo pet-letno obdobje (2003 – 2008).

Izpolnjen Obrazec 4, ki se ujema z izjavami izvajalcev in sklepi o izvolitvah v naziv in Priloga 5 še dodatno dokazujeta vpetost učiteljskega kadra v študijski proces. Iz posredovanega Obrazca 4 (Podatki o visokošolskih učiteljih, znanstvenih sodelavcih in visokošolskih sodelavcih, predvidenih za izvedbo programa) izhaja, da ima Oddelek za zgodovino 10 redno zaposlenih učiteljev in sodelavcev, s tremi sodelavci ima pogodbeno razmerje, eden deluje v okviru dopolnilnega delovnega razmerja. Ni jasna vloga dodatne priloge – seznama imen, kjer je navedeno še 6 imen katerih izvolitev ni v okviru zgodovinskih ved. Zdi se, da gre za predvidene učitelje izbirnih predmetov. Med na oddelku matičnimi učitelji po akademskih nazivih prevladujejo redni profesorji (5) in docenti (5), ki jim sledijo izredni profesorji (3). Redni profesorji so dosmrtno izvoljeni v naziv, vsi izredni profesorji in docenti imajo veljavne izvolitve, nobenemu se ne izteče izvolitveno obdobje v š. l. 2010-2011.

Kot izhaja iz spletnih informacij potekajo v aprilu 2011 na FFUM volilni postopki za izvolitev dekana za naslednje štiriletno mandatno obdobje. Poleg dekana iz prejšnjega mandatnega obdobja je kandidatura

najavilo še troje učiteljev FFUM.

Ustrezanje merilom, prednosti in dobre prakse

Filozofska fakulteta UM in njen Oddelek za zgodovino imata informativno in pregledno spletno stran. Na podlagi informaciji, ki jih spletna stran ponuja je jasno predstavljena strukturiranost in vpetost oziroma preplet posameznih oddelkov ter drugih organov v delovanje fakultete. Ustrezno sta opredeljeni poslanstvo in vizija zavoda, ki jih dopolnjuje strategija FFUM v okviru katerega je ustrezno opredeljeno mesto Oddelka za zgodovino, skladno z umestitvijo zgodovinske vede v ustrezna študijska področja oziroma znanstvene discipline. Iz k vlogi dodanih prilog je mogoče sklepati o izrazito široki mednarodni raziskovalni angažiranosti zgodovinarjev na FFUM. Posebno gre poudariti njihovo partnersko vlogo pri evropskih projektih katerih nosilci prihajajo iz sosednjih držav, prednostno Avstrije. V okviru fakultete ima obravnavani oddelek visoko usposobljeno kadrovske sestavo in med njimi kar pet rednih profesorjev. Enopredmetni študij Zgodovine na drugi stopnji študija ne predvideva sodelovanja z ustanovami izobraževanja na sekundarni ravni.

Manjše pomanjkljivosti, ki bistveno ne vplivajo na kakovost:

Načrti za raziskovalno delo na področju zgodovinopisja po našem mnenju niso dovolj jasni, prav tako nosilstvo in notranja organizacija znotraj obstoječih okvirov matične ustanove. Iz prilog in informaciji na spletu ni povsem jasna sestava raziskovalne skupine (zgodovinarjev), ki lahko kandidira za raziskovalne projekte razpisane v okviru vsakoletnih razpisov ARRS (temeljni raziskovalni projekti, ciljni raziskovalni projekti, aplikativni raziskovalni projekti, itd.). Glede na starostno strukturo učiteljev in glede na trenutno pomanjkanje mlajših sodelavcev je dolgoročno zagotavljanje kadrov za izvedbo načrtovanih dejavnosti vprašljivo. Vpogled v statut UM in druge pravne akte razkriva še nedokončana razdelitvena razmerja med (poprejšnjo) Pedagoško fakulteto in tremi (novimi) fakultetami zaradi česar je zatečena pravno-formalna ureditev (še) pomanjkljiva, prav tako umestitev študijskega programa zgodovine v ta okvir.

3. KADRI (11. člen)

1. Kadrovskega načrta delovanje učiteljev v študijskem programu

Iz Kadrovskega obrazca 4 z dne 30. 11. 2010 je razvidno, da bo pri izvedbi študijskega programa sodelovalo 10 na FF UM visokošolskih učiteljev. V prilogi 5 k vlogi so priložene izjave o sodelovanju. Za vse navedene soglasja delodajalca niso potrebna, ker so že zaposleni na FF UM. Preko avtorske pogodbe bodo sodelovali en načelnik, da znanstvena sodelavca, en raziskovalec in en visokošolski učitelj, izjave o sodelovanju so v prilogi 5 v vlogi, soglasje delodajalca za omenjene avtorske pogodbe glede na izjave ni potrebno.

FF UM dokazuje število in strukturo sodelujočih v načrtovanem študijskem programu, ki opravljajo znanstveno, raziskovalno, umetniško oz. strokovno delo s kadrovskim načrtom in dokazili o oblikah sodelovanja visokošolskih učiteljev in sodelavcev ter znanstvenih delavcev s kadrovskim načrtom in izjavami o sodelovanju (priloga 5 in obrazec 4 v vlogi).

2. Veljavne izvolitve (glej tudi 2/6!)

V prilogi 5 se nahaja dokumentacija o tekočih izvolitvah učiteljev v naziv. Izpolnjen Obrazec 4, ki se ujema z izjavami izvajalcev in sklepi o izvolitvah v naziv in Priloga 5 dodatno dokazujeta vpetost učiteljskega kadra in sodelavcev v študijski proces. Iz posredovanega Obrazca 4 (Podatki o visokošolskih učiteljih, znanstvenih sodelavcih in visokošolskih sodelavcih, predvidenih za izvedbo programa) izhaja, da ima Oddelek za zgodovino 10 redno zaposlenih učiteljev in sodelavcev, s tremi sodelavci ima pogodbeno razmerje, eden deluje v okviru dopolnilnega delovnega razmerja. Ni jasna vloga dodatne priloge – seznama imen, kjer je navedeno še 6 imen katerih izvolitev ni v okviru zgodovinskih ved. Zdi se, da gre za predvidene učitelje izbirnih predmetov.

Med na oddelku matičnimi učitelji po akademskih izvolitvenih nazivih prevladujejo redni profesorji (5) in docenti (5), ki jim sledijo izredni profesorji (3). Redni profesorji so dosmrtno izvoljeni v naziv, vsi izredni profesorji in docenti imajo veljavne izvolitve, nobenemu se ne izteče izvolitveno obdobje v š. l. 2010-2011. Ni povsem jasna vloga delovnega mesta »načelnik« v okviru izvajanja predmeta/ov Sodobna zgodovina. Omenjena oseba, ki je v rednem delovnem razmerju na MORS (poveljniško-štabna šola) je

na FFUM v pogodbenem razmerju in na UM izvoljena v naziv docenta.

3. Merila za izvolitve

Na spletnih straneh UM so objavljena Merila za volitve v nazive visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in visokošolskih sodelavcev (<http://www.uni-mb.si/povezava.aspx?pid=2673>). Po mnenju strokovnjakov in zaposlenih na UM so kriteriji oziroma pogoji za doseganje habilitacijskega naziva v omenjenih Merilih zahtevni. Merila za izvolitve presegajo NAKVIS standarde.

4. Oblikovanje senata in njegova struktura

Senat FF UM ima 16 članov, to so predstavniki vsakega oddelka, trije predstavniki študentov in dekan, ki je član po funkciji (Predstavitvena vsebina delovanja FF UM). V senatu UM ima vsaka članica UM vsaj enega člana, ena petina članov je predstavnikov študentov. Število visokošolskih učiteljev in znanstvenih delavcev zadostuje za oblikovanje senata FF UM, v njem so enakopravno zastopana študijska področja in znanstvene discipline.

5. Podporni delavci, služba za študentske zadeve

Iz podatkov o številu in vrsti redno zaposlenih na FF UM z dne 8. 3. 2010 je razvidno, da imajo redno zaposlenih 42 nepedagoških delavcev. Strukturo nepedagoških delavcev je deloma mogoče ugotoviti s spletne strani. Na spletni strani FF UM je naveden vodja referata za študentske zadeve, iz priloge 12 (Podatki o vpisu) je razvidno, da v referatu delajo še vsaj trije zaposleni. V okviru fakultete deluje tudi knjižnica s šestimi zaposlenimi delavci z univerzitetno izobrazbo bibliotekarske oz. ustrezne druge smeri in karierni center. Struktura in število zaposlenih podpornih delavcev zagotavljata kakovostno podporo za izvajanje študijskega programa. Na FF UM so zaposlene osebe, ki so odgovorne za študentske zadeve.

Ustrežanje merilom, prednosti in dobre prakse:

FF UM dokazuje število in strukturo sodelujočih v načrtovanem študijskem programu, ki opravljajo znanstveno, raziskovalno, umetniško oz. strokovno delo s kadrovskim načrtom in dokazili o oblikah sodelovanja visokošolskih učiteljev in sodelavcev ter znanstvenih delavcev s kadrovskim načrtom in izjavami o sodelovanju (priloga 5 in obrazec 4 v vlogi). Število visokošolskih učiteljev in znanstvenih delavcev zadostuje za oblikovanje senata FFUM, v njem so enakopravno zastopana študijska področja in znanstvene discipline. Struktura in število zaposlenih podpornih delavcev po našem mnenju zagotavljata kakovostno podporo za izvajanje študijskega programa. Na FF UM so zaposlene osebe, ki so odgovorne za študentske zadeve.

4. ŠTUDENTI (12. ČLEN)

1. povezanost načrtovanih vpisnih mest in potreb po diplomantih

Študenti so v središču organizacije in izvajanju izobraževanja, kar upošteva tudi predlagani program. Vloga vsebuje podatke po povezanosti načrtovanih vpisnih mestih in potrebo po diplomantih. Le-ta je po našem mnenju nekoliko predimenzionirana in nekonkretna. Vloga izkazuje število brezposelnih z izobrazbo zgodovinar in število razpisanih delovnih mest, ki pa je bistveno manjše. Vloga navaja, da v letih 2009 in 2010 ni bilo razpisanih delovnih mest za to zvrst in stopnjo izobrazbe. Velja pa pripomniti, da navedeni podatki o možnostih zaposlovanja niso vedno ključen pokazatelj za izkaz potreb družbenega okolja.

2. Svetovalna služba in redna zaposlitev v referatu/podporni službi za študente

Na zavodu deluje svetovalna služba, ki nudi študentom potrebne informacije povezane z vpisom. Glede na število zaposlenih nepedagoških kadrov, lahko sklepamo, da so v svetovalni službi in v Referatu redno zaposleni.

3. Vključevanje študentov v ZRD in praktično usposabljanje

Študenti enopredmetnega študijskega programa Zgodovina so preko Magistrskega seminarja in magistrskega dela vključeni v raziskovalno dejavnost. Naše mnenje je, da bi le ta vključenost lahko bila večja že tekom študija na posameznih manjših projektih.

4. Organiziranost študentov in vključevanje v upravljanje zavoda

Študenti imajo možnost organiziranja in so vključeni v upravljanje zavoda. Na zavodu aktivno deluje Študentski svet. Opaziti je, da pri volitvah v študentski svet obstaja možnost demokratičnega deficita, saj študentski svet vodi prodekan študent, ki je predlagan s strani dekana in imenovan s strani rektorja, torej vodja študentskega sveta ni voljen s strani študentov.

5. Kakovost izobraževanja in zbiranje podatkov

Zavod redno zbira podatke in opravlja analize o rezultatih izobraževanja in drugimi s tem povezanimi podatki. Prav tako so v zagotavljanje kakovosti vključeni tudi študenti, saj enkrat letno izvajajo študentsko anketo, katero potem obravnava tudi Študentski svet, obenem pa je le-ta objavljena tudi na spletni strani visokošolskega zavoda. Univerza v Mariboru je sprejela Pravilnik o študentski anketi. Rezultati študentske ankete so med drugim tudi javno objavljeni na spletni strani, ne pa tudi ugotovitve in analize rezultatov ankete. Ustrezen je tudi ukrep ob nizki oceni profesorja. Na zavodu deluje tudi Komisija za ocenjevanje kakovosti, katere dva člana sta študenta. Na podlagi samoevalvacijskega poročila, ki je objavljen na spletni strani zavoda je mogoče predvidevati, da se zbirajo vsi s študijem povezani podatki. Podatki povezani s študijem so velikokrat pomemben pokazatelj kakovosti študijskega programa, zato je bilo smiselno te podatke javno objavljati ločeno od samoevalvacijskih poročil.

Ustrežanje merilom, prednosti in dobre prakse:

Senat Univerze v Mariboru je na svoji 23. seji, 23.6.2009, sprejel Pravilnik o izvajanju študentske ankete na Univerzi v Mariboru, ki je merodajen tudi na FFUM oziroma njenem Oddelku za zgodovino. Univerza redno izvaja samoevalvacije članic, zavod pa prav tako tudi zunanjo evalvacije. Na spletni strani Filozofske fakultete Univerze v Mariboru so objavljeni rezultati zadnje samoevalvacije, zunanje evalvacije in rezultati študentskih anket ter tako javno dostopni, s čimer FFUM omogoča boljše vključevanje študentov v presojo kakovosti. Zavod ima organiziran in delujejo študentski tutorski sistem, ki je po našem mnenju z vidika kakovosti lahko ključnega pomena.

Manjše pomanjkljivosti, ki bistveno ne vplivajo na kakovost:

Po našem mnenju vloga ne vsebuje neposredne povezanosti med številom vpisnih mest in potrebami po diplomantih, kar sicer ni vedno ključen pokazatelj potreb po študijskem programu, predvsem za potrebe socialnega in kulturnega področja. Pravilnik o delovanju in sestavi študentskih svetov omogoča možnost demokratičnega deficita pri delovanju Študentskega sveta, saj le tega vodi in predstavlja prodekan študent, ki je predlagan s strani dekana in imenovan s strani rektorja in ne direktno voljen s strani študentov, katere ta organ predstavlja.

5. MATERIALNI POGOJI (13. ČLEN)

1. Ustreznost prostorov in opreme ter dokazila o lastništvu ali najemu

Iz Letnega poročila UM za leto 2010 je razvidno, da je UM razpolaga z nepremičnino Filozofska fakulteta, na Koroški 160, Maribor, v katero investira in jo vzdržuje. Iz priloge 6 k vlogi so razvidni: uporabno dovoljenje, zemljiško knjižni izpisek, izjava o odstopu prostorov, imenovanje komisije za delitev prostorov in opreme, dogovor o razdelitvi prostorov med Pedagoško fakulteto, Filozofsko fakulteto in Naravoslovno matematično fakulteto Univerze v Mariboru, dodatek k dogovoru o razdelitvi prostorov med Pedagoško fakulteto in Filozofsko fakulteto Univerze v Mariboru, popis prostorov Filozofske fakultete, knjižnica, popis opreme potrebne za izvajanje študijskega programa. FF UM načrtuje adaptirati objekt na Koroški 160 in dodaten objekt Dom pod Plešivcem, ki ga namerava urediti tako, da bo primeren pedagoški dejavnosti. FF UM posodablja opremo za študijski proces, v Samoevalvacijskem poročilu za leto 2010 o organizaciji, izvedbi in razvoju izobraževalne in znanstvene dejavnosti FF UM navaja, da so v letu 2010 posodobili in ustrezno opremili vse predavalnice in fonolaboratorij, tako da se študijski proces izvaja v urejenih in z avdio-vizualnimi pripomočki opremljenih predavalnicah.

2. Prilagoditve potrebam študentov s posebnimi potrebami

Vpetost in omogočanje enakih možnosti študentom s posebnimi potrebami omogoča Pravilnik o študentih s posebnim statusom. Objavljen je na spletni strani UM (Pravilnik o študentih s posebnim statusom na Univerzi v Mariboru št. A5/2010-41 AG (Obvestila XXVIII-7-2010) - velja od 1. 10. 2010). Pravilnik omogoča prilagoditve študijskega procesa za študente s posebnimi potrebami, iz vloge pa ni razvidno, kakšne so prilagoditve prostorov in opreme študentom s posebnimi potrebami, ki so gibalno ovirani (mednje spadajo tudi slepi in slabovidni študenti).

Na UM so v letu 2010 analizirali ustreznosti knjižničnih storitev za uporabnike s posebnimi potrebami in z Občino Maribor vzpostavili sodelovanje na področju opreme in storitve za uporabnike s posebnimi potrebami (Letno poročilo UM za leto 2010).

3. Finančni viri

V vlogi, ki je bila pripravljena novembra 2009 in dopolnjena septembra 2010 je navedena ocena finančnih sredstev glede na takrat veljavno Uredbo o javnem financiranju visokošolskih in drugih zavodov od leta 2004 do leta 2009 (Uradni list RS, št. 134/2003 z dne 30. 12. 2003, Uradni list RS 132/2006 z dne 15. 12. 2006 in Uradni list RS, št. 99/2008 z dne 17. 10. 2008). Pri izračunih so uporabljali podatke MVZT, Statističnega urada Republike Slovenije ter FF UM (načrtovana dinamika gibanja števila vpisanih študentov in diplomantov). Ocena finančnih sredstev je izdelana do konca leta 2015, kar je od leta priprave vloge le za 6 let.

Zaradi spremenjenega sistema financiranja, ki ga prinaša nova Uredba o javnem financiranju visokošolskih in drugih zavodov (Uradni list RS, št. 7/2011 z dne 4. 2. 2011) (uredba), navedena ocena finančnih sredstev ni več ustrezna, vendar je potrebno upoštevati, da se je omenjena uredba spremenila po oddaji vloge in da je FF UM upravičena do sredstev po spremenjeni uredbi.

4. Informacijska in komunikacijska tehnologija

FF UM posodablja opremo za študijski proces, v Samoevalvacijskem poročilu za leto 2010 o organizaciji, izvedbi in razvoju izobraževalne in znanstvene dejavnosti FF UM navaja, da so v letu 2010 posodobili in ustrezno opremili vse predavalnice in fonolaboratorij, tako da se študijski proces izvaja v urejenih in z avdio-vizualnimi pripomočki opremljenih predavalnicah.

Pri predlaganem študijskem programu bo pedagoški proces potekal ob uporabi informacijske tehnologije (prenosni računalniki in dodatna računalniška oprema, DVD/CD-predvajalniki, TV-sprejemniki, videorekorderji, LCD projektorji, kamere ipd.), prav tako je med obveznimi predmeti predlagan predmet IKT pri pouku zgodovine, navaja FF UM v vlogi.

Filozofska fakulteta ima 31 vidnih predmetov v LMS/CMS Moodle (e-učenje). Nekateri predmeti so že pravi elektronski predmeti z multimedijskimi gradivi drugi pa služijo za komunikacijo med profesorji in študenti, oddajo seminarskih nalog in distribucijo gradiv. Predmete je pripravilo 11 od 12 oddelkov FF UM, med njimi tudi Oddelek za zgodovino. V študijskem letu 2009/2010 med realiziranimi aktivnostmi navajajo: »Prostori, namenjeni pedagoškemu procesu so opremljeni z IKT tehnologijo, zasenčenje je zagotovljeno.« Za komunikacijo s študenti imajo na voljo AIPS, novice za študente na spletni strani FF UM, elektronsko oglasno desko in Moodle (za komunikacijo znotraj zaključene skupine). (Samoevalvacijsko poročilo za leto 2010 o organizaciji, izvedbi in razvoju izobraževalne in znanstvene dejavnosti FF UM)

5. Knjižnica v zavodu in ustrezen dostop do ustreznega študijskega gradiva

Na FF UM deluje Miklošičeva knjižnica, ki je bila ustanovljena leta 2007 in deluje v okviru Knjižničnega informacijskega sistema Univerze v Mariboru (KISUM). Knjižnice KISUM delujejo kot enoten sistem, medtem ko so upravno organizacijske enote fakultet. Miklošičeva knjižnica je največja visokošolska knjižnica UM. V prostem pristopu je približno 47.000 enot monografskih publikacij, serijske publikacije za tekoče in preteklo leto. Posebnost je neknjižno gradivo, ki ga kupujejo načrtno za manjšo ciljno skupino uporabnikov (didaktiki, glasbeniki ...). (Samoevalvacijsko poročilo za leto 2010 o organizaciji, izvedbi in razvoju izobraževalne in znanstvene dejavnosti FF UM)

Fakultetna knjižnica zagotavlja potrebno strokovno literaturo, omogoča dostop do elektronskih virov, ki podpirajo študijske programe FF UM in je vključena v medbibliotečno izposajo Univerzitetne knjižnice v Mariboru ter nacionalni vzajemni bibliografski sistem.

Ustrezanje merilom, prednosti in dobre prakse:

FF UM ima po našem mnenju zagotovljene ustrezne prostorske pogoje in opremo za izvajanje študijskih programov in drugih, s tem povezanih dejavnosti. Vlogi so priložena po našem mnenju ustrezna dokazila o prostorih in popis opreme.

FF UM je upravičena do sredstev po Uredbi o javnem financiranju visokošolskih in drugih zavodov Uradni list RS, št. 7/2011 z dne 4. 2. 2011 in drugih javnih virov financiranja in ima po našem mnenju zadostne finančne vire za izvajanje študijskega programa. FF UM po našem mnenju uporablja sodobno informacijsko-komunikacijsko in drugo učno tehnologijo ter drugo opremo, ki je potrebna za izvajanje študijskih programov ter znanstvene, raziskovalne, umetniške oz. strokovne dejavnosti. Kakovostna IKT je na voljo študentom. Na FF UM deluje visokošolska Miklošičeva knjižnica, ki zagotavlja po našem mnenju ustrezne knjižnične informacijske storitve, dostop do ustreznega knjižničnega gradiva s področij

študijskih programov ter znanstvenih, raziskovalnih, umetniških in strokovnih področij, ki jih FF UM razvija. Študijsko gradivo in elektronske baze podatkov po našem mnenju ustrezajo vsebini in stopnji študijskega programa, knjižnica je registrirana v skladu z zakonom o knjižničarstvu.

Manjše pomanjkljivosti, ki bistveno ne vplivajo na kakovost:

Iz vloge po našem mnenju ni razvidno, kakšna je primernost prostorov FF UM za študente s posebnimi potrebami, čeprav v načelu prilagoditve študijskega procesa študentom s posebnimi potrebami ustrezno opredeljuje že Pravilnik o študentih s posebnim statusom na UM. Obenem velja naša pripomba tudi oceni finančnih sredstev, ki je izdelana do konca leta 2015, kar je od leta priprave vloge oddaljeno le 6 let in ne 7 let za kar bi jo naj vlagatelj izdelal.

6. ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI (14. ČLEN)

1. Upoštevanje slovenske in evropske regulative

Skladno s svojim poslanstvom je Univerza v Mariboru »celovita izobraževalna in raziskovalna ustanova, ki si prizadeva za odličnost izobraževanja in povečevanje znanja s pomočjo temeljnih in aplikativnih raziskav. Univerza v Mariboru je tesno povezana z mednarodnim univerzitetnim prostorom« Razvojna naravnost in inovativnost se kaže v rezultatih dosedanjega dela ter v dolgoročnih in kratkoročnih prednostnih ciljih, ki so podrobneje opredeljeni v letnem programu dela institucije (programi dela in poročila so dosegljivi na <http://www.uni-mb.si/podrocje.aspx?id=37>).

Komisija za kakovost na Filozofski fakulteti v skladu z Bolonjsko deklaracijo, podpisano leta 1999, sledi smernicam evropskega sodelovanja pri zagotavljanju kakovosti. S svojim delom spremlja kakovost visokošolskega zavoda, študijskih programov ter znanstvenoraziskovalnega, umetniškega in strokovnega dela (Samoevalvacijsko poročilo za leto 2010 o organizaciji, izvedbi in razvoju izobraževalne in znanstvene dejavnosti FF UM).

Poslovník kakovosti UM je v pripravi. Komisija za ocenjevanje kakovosti univerze je v svoj načrt dela za študijsko leto 2010/2011 uvrstila tudi izdelavo poslovníka kakovosti UM, s katerim bodo v posebnem predpisu določeni postopki samoevalvacije, pristojnosti, način dela ter ukrepe za spremljanje in izboljšanje kakovosti. Za dosedanje delo je zadoščal prej omenjeni Pravilnik o postopku samoevalvacije in evalvacije univerze in njenih članic ter o sestavi in številu članov Komisije za ocenjevanje kakovosti univerze, ki vsebuje večino zahtevanih določil (Predstavitvena vsebina FF UM) in opredeljuje sprotno spremljanje in izboljševanje kakovosti, konkurenčnosti in učinkovitosti svoje dejavnosti, tako izobraževalnega, znanstvenega, raziskovalnega kot tudi strokovnega dela.

2. Načrtovanje in izvajanja periodičnih samoevalvacij; zbiranje podatkov o učnih izidih

Univerza v Mariboru (UM) ima že več let vzpostavljen sistem spremljanja in zagotavljanja kakovosti, tako delovanja zavoda kot izvajanja posameznih študijskih programov. V okviru tega članice UM periodično (letno) izvajajo samoevalvacije svojih dejavnosti ter izdelajo samoevalvacijska poročila. Postopek samoevalvacij UM in njenih članic določa Pravilnik o postopku samoevalvacije in evalvacije univerze in njenih članic ter o sestavi in številu članov Komisije za ocenjevanje kakovosti univerze (<http://www.uni-mb.si/dokument.aspx?id=10319>). Samoevalvacijska poročila ter iz njih izhajajoče akcijske načrte, ki vsebujejo predloge in potrebne ukrepe za odpravo ugotovljenih slabosti ter krepitev ugotovljenih prednosti, poleg pristojne komisije redno obravnava tudi Senat UM. (Predstavitvena vsebina FF UM)

Študentska anketa se je v letu 2009 izvajala v papirni obliki, za vse zaposlene pedagoške delavce in v vseh študijskih programih. Dekan imenuje skupino za izvajanje ankete, ki jo izvede v skladu z navodili iz januarja 2007. Študenti prostovoljno in anonimno izpolnijo anketne obrazce, ki jih nato strojno obdela RCUM in posreduje rezultate dekanu FF UM. V letu 2010 so prvič izdelali e-gradiva in pričeli z izvedbo kontrole kakovosti študijskega procesa z anketiranjem študentov (ankete: ocenjevanje mentorjev, tutorjev, referata za študentske zadeve). V študijskem letu 2009/2010 so prešli na ravni Univerze v Mariboru na nov način anketiranja, ki je popolnoma elektronski. Študenti tako ob vpisu izpolnijo anketo za izvajalce (izpis vpisnega lista, ki je pogoj za vpis v višji letnik, je možen zgolj ob izpolnitvi ankete). Rezultati te ankete zaenkrat še niso dostopni. /Predstavitvena vsebina FF UM in Samoevalvacijsko poročilo za leto 2010 o organizaciji, izvedbi in razvoju izobraževalne in znanstvene dejavnosti FF UM (Samoevalvacijsko poročilo FF UM 2010/).

V vlogi in na spletni strani UM ni mogoče zaslediti novih pravil za anketo, ki bi vzpostavljala obvezno anketiranje. Namreč, obvezno anketiranje je v nasprotju z objavljenim aktom, ki je naveden v vlogi, z Navodili o izvajanju študentskih anket o pedagoškem delu visokošolskih učiteljev in sodelavcev na UM (2006), ki so objavljena na spletni strani UM in v 3. členu določa, da je anketiranje prostovoljno in anonimno.

Iz samoevalvacijskega poročila je razvidno, da je FF UM je v študijskem letu 2009/2010 realizirala večino načrtovanih aktivnosti za pričetek kontrole kakovosti študijskega procesa. Izvedli so anketiranje študentov, ki so ocenjevali programe, mentorje pri strokovni praksi, tutorje in referat za študentske zadeve. Načrtovali so tudi izvedbo vrednotenja študijskih obremenitev po ECTS in anketiranje diplomantov (zaposljivost in nadaljnje izobraževanje). Anketiranje diplomantov je navedeno v akcijskem načrtu FF UM za študijsko leto 2010/2011. Pri zbiranju in analizi podatkov o učnih izidih študentov in celotnega izobraževanja ter drugih z njim povezanih dejavnosti iz vloge in spletne strani FF UM ni zasledi vključevanja ali načrtov za vključevanje relevantnih delodajalcev v spremljanje in razvoj kakovosti študijskih programov.

3. Vključevanje vseh deležnikov v presojo kakovosti

Pravilnik o postopku samoevalvacije in evalvacije univerze in njenih članic ter o sestavi in številu članov Komisije za ocenjevanje kakovosti univerze določa, da samoevalvacijsko skupino fakultete sestavljajo predstavniki vseh glavnih interesnih skupin (visokošolski učitelji, raziskovalci, študenti, strokovno in administrativno osebje). Komisija za ocenjevanje kakovosti univerze je sestavljena iz predstavnikov članic univerze, študentov (1/5) in predstavnika nepedagoških delavcev.

Študenti so vključeni v spremljanje kakovosti tudi z izpolnjevanjem študentske ankete o pedagoškem delu in drugih anket. Z anketo, ki se ne izvaja vsako leto, so v letu 2010 preverjali tudi stopnjo zadovoljstva uporabnikov s storitvami, osebjem, fondom, prostori in opremo knjižnice ali posamičnimi ožjimi storitvami (Samoevalvacijsko poročilo FF UM 2010).

V Akcijskem načrtu za zagotavljanje kakovosti opravljanja dejavnosti Filozofske fakultete Univerze v Mariboru za leto 2011 med aktivnostmi načrtujejo spremljanje kakovosti z izvedbo anket, namenjenih spremljanju zaposljivosti diplomantov in njihovih namer za nadaljnje izobraževanje (anketo nameravajo izvesti prvič). Na FF deluje karierni center, vendar ni podatkov o sistemskem spremljanju zaposljivosti in ustreznosti kompetenc diplomantov oz. o načrtih za vzpostavitev spremljanja z vidika delodajalcev.

V Načrtu dela Komisije za ocenjevanje kakovosti univerze v študijskem letu 2010/2011 v strateškem načrtu aktivnosti navaja vključevanje vseh zaposlenih in študentov na UM k prizadevanjem za dvig kakovosti na UM in seznanjanje javnosti z rezultati zagotavljanja kakovosti na UM.

Ustrežanje merilom, prednosti in dobre prakse:

UM in FF UM ima strategijo za zagotavljanje kakovosti in sistem kakovosti, s tem sledi evropskim standardom in ima opredeljeno poslanstvo in vizijo. Pravilnik o postopku samoevalvacije in evalvacije univerze in njenih članic ter o sestavi in številu članov Komisije za ocenjevanje kakovosti univerze opredeljuje sprotno spremljanje in izboljševanje kakovosti, konkurenčnosti in učinkovitosti, tako izobraževalnega, znanstvenega, raziskovalnega, umetniškega kot tudi strokovnega dela in ima elemente poslovnika kakovosti (ta je v pripravi).

S samoevalvacijskimi poročili FF UM spremlja realizacijo načrtovanih aktivnosti, navaja razloge za odstopanja v realizaciji in načrtuje aktivnosti za odpravo pomanjkljivosti in izboljšave. Iz samoevalvacijskega poročila za leto 2010 o organizaciji, izvedbi in razvoju izobraževalne in znanstvene dejavnosti FF UM je razvidna ocena stanja oz. uresničevanja ciljev in novi cilji in ukrepi za izboljšanje kakovosti. Na podlagi samoevalvacijskega poročila je pripravljen Akcijski načrt za zagotavljanje kakovosti opravljanja dejavnosti Filozofske fakultete Univerze v Mariboru za leto 2011, ki je tudi objavljen na spletni strani FF UM.

FF UM redno izvaja študentske ankete o pedagoškem delu visokošolskih učiteljev in sodelavcev. V študijskem letu 2009/2010 so izvedli anketiranje študentov o izvedbi študijskega procesa, s čimer zbirajo in analizirajo podatke o učnih izidih študentov. V letu 2011 načrtujejo tudi izvajanje anketiranja diplomantov, kar lahko izboljša spremljanje učnih izidov. Z zbiranjem, spremljanjem in analiziranjem kazalnikov izobraževalne in drugih z njim povezanih dejavnosti zbirajo in analizirajo podatke celotnega

izobraževanja ter drugih s tem povezanih dejavnostih. UM vključuje predstavnike zaposlenih in študentov v presojo kakovosti svojega delovanja.

UM in FF UM po našem mnenju vključuje v presojo kakovosti glavne notranje interesne skupine (visokošolski učitelji, raziskovalci, študenti, strokovno in administrativno osebje) preko predstavnikov v organih, ki pripravljajo ali obravnavajo akte in dokumente s področja kakovosti. Načrtujejo nadaljnje vključevanje vseh zaposlenih in študentov na UM k prizadevanjem za dvig kakovosti na UM in seznanjanje javnosti z rezultati zagotavljanja kakovosti na UM.

Manjše pomanjkljivosti, ki bistveno ne vplivajo na kakovost:

Poslovnik kakovosti je še v pripravi, njegova priprava je navedena v načrtu dela za študijsko leto 2010/2011. Pri zbiranju in analizi podatkov o učnih izidih študentov in celotnega izobraževanja ter drugih z njim povezanih dejavnosti iz vloge, spletne strani FF UM in UM po našem mnenju ni zaslediti vključevanja ali načrtov za vključevanje relevantnih delodajalcev v spremljanje in razvoj kakovosti študijskih programov. Na FF deluje karierni center, vendar ni podatkov o sistemskem spremljanju zaposljivosti in ustreznosti kompetenc diplomantov oz. o načrtih za vzpostavitev spremljanja z vidika delodajalcev. K vlogi so v prilogi 8 priložena mnenja panožne gospodarske zbornice, resornega ministrstva in združenj delodajalcev, ki podpirajo pripravo študijskih programov, ni pa navedeno, kako so bili delodajalci vključeni v pripravo novih študijskih programov ali kako naj bi bili vključeni v spremljanje njihove kakovosti.

7. POTREBA PO ŠTUDIJSKEM PROGRAMU (16. ČLEN)

1. Izkazano potreb relevantnega okolja; zaposljivost diplomantov (glej tudi 1/1!)

Načrtovanje in izvajanje študijskega programa mora biti utemeljeno s potrebami gospodarskega, sociološkega in kulturnega razvoja ožjega in širšega okolja, obenem je potrebno tudi ustanavljanju novih študijskih programov upoštevati tudi možnosti zaposlitve magistrstov in možnosti nadaljevanja njihovega izobraževanja. Vloga sicer vsebuje podatke o potrebah po zaposlovanju, ampak so te presplošne. Magistri enopredmetnega študijskega programa Zgodovina se lahko glede na svoje pridobljene kompetence in pridobljeno stopnjo izobrazbe nadalje izobražujejo na doktorskem študiju, tako da program izpolnjuje predvidene pogoje.

8. ORGANIZACIJA IN IZVEDBA IZOBRAŽEVANJA – ŠTUDIJSKI PROGRAMI (17. ČLEN)

1. Študijski program: usklajenost in konsistentnost študijskega programa

Enopredmetni (nepedagoški) študijski program druge stopnje Zgodovina je v skladu z zakonom sestavljena za študijsko področje in znanstveno disciplino za katero je bila fakulteta ustanovljena. Študijski program je strokovno dosleden in konsistenten, sodoben po vsebini in skladen z opredeljenimi cilji, tj. omogoča ožje specializiran magistrski študij, ki študenta usposablja za raziskovanje samostojnih zgodovinskih problemov. Izobrazba ga za samostojno delo v arhivih, muzejih drugih kulturnih ali raziskovalnih ustanovah, ki se ukvarjajo z raziskovanjem preteklosti.

2. Podatki o programu

Program vsebuje vse splošne podatke (klasifikacija, stopnja, vrsta, trajanje, smeri, moduli). Enopredmetni nepedagoški študijski program druge stopnje Zgodovina je ovrednoten s skupno 120 ECTS. Študent zaključi Enopredmetni nepedagoški študijski program, ko opravi vse s študijskim programom predpisane obveznosti, predstavi in uspešno zagovarja magistrsko delo in tako skupno zbere najmanj 120 ECTS. Kreditne točke so določene v skladu z Merili za kreditno vrednotenje študijskih programov po ECTS. Posamezni letnik drugostopenjskega študijskega programa obsega 60 ECTS, posamezni semester 30 ECTS. Ena kreditna točka pomeni 30 ur obremenitve študenta, tako da je letna obremenitev študenta 1800 ur. V mariborski študijski program se lahko vpišejo študenti, ki imajo opravljen študijski program I. stopnje s področja Zgodovine, ali študijski program iz področja drugih humanističnih, družboslovnih ali naravoslovnih ved. V tem primeru se jim lahko določijo obveznosti, ki jih morajo opraviti pred vpisom v študijski program in so ključne za nadaljevanje študija (v obsegu 10-60 ECTS). Prav tako je omogočen vpis študentom, ki so pridobili diplomo po študijskih programih pred 11. 6. 2004 iz področja Zgodovine ali iz področja drugih humanističnih, družboslovnih ali naravoslovnih ved. Študijski programi druge stopnje trajajo 2 leti ali 4 semestre in so ovrednoteni s 120 ECTS. Za napredovanje je potrebno opraviti študijske obveznosti, ki so določene v skladu s predmetnikom. Za

uspešen zaključek študijskega programa je potrebno opraviti vse s študijskim programom predpisane obveznosti, kakor tudi napisati in obraniti magistrsko nalogo.

3. Usklajenost ciljev in načrtovanih učnih izidov ter kompetenc

Osnovni cilj enopredmetnega študijskega programa zgodovine na 2. bolonjski stopnji študija je usposabljanje nepedagoških delavcev. Usklajenost ciljev in načrtovanih učnih izidov ter kompetenc je mogoče razbrati iz materiala. Pohvalno je ker se študentu nudi zadostno izbiro in širino, da študij prilagodi lastnim željam in interesom. Enopredmetni nepedagoški študijski program druge stopnje Zgodovina omogoča študentu, da na podlagi znanstveno raziskovalnega dela in obravnavanja kompleksnejših zgodovinskih problemov, odkriva metodologijo znanstveno raziskovalnega dela. S svojim naborom vsebin diplomantu posreduje vsa potreba strokovna znanja, a zgodovinopisje povezano je z najnovejšimi pedagoškimi standardi.

Cilji študijskega programa so realno so zastavljeni in premišljeno opredeljujejo splošne ter predmetno-specifične kompetence. Cilj Enopredmetnega nepedagoškega študijskega programa druge stopnje Zgodovina je izobraziti strokovnjake za raziskovanje samostojnih zgodovinskih problemov, samostojno delo v arhivih, muzejih i usposobiti strokovnjake za samostojno razvijanje novega znanja in reševanje najzahtevnejših problemov ter izobraziti kader, ki bo ob zaključku študijskega programa pridobili znanja, spretnosti in sposobnosti, ki po mednarodnih standardih veljajo za raziskovalce zgodovine. Napredovanje, prehodi, načini in oblike izvajanja študijskega programa so jasno navedeni. Oddelek za zgodovino Filozofske fakultete UM je pri pripravi predlaganega študijskega programa upošteval možnost vključevanja programa v mednarodno sodelovanje, in sicer zlasti v evropskem skupnem visokošolskem prostoru. Pohvalno je da je študentom omogočeno, da del študijskega programa v sistemu mednarodne izmenjave s pogodbenimi univerzami v tujini, zlasti v EU, opravijo na izbrani univerzi v tujini in uveljavijo dosežene kreditne točke pri predmetih, pri katerih so opravili vse s študijskim programom predpisane študijske obveznosti na partnerski univerzi v tujini. Študenti Filozofske fakultete UM lahko del študijskih obveznosti opravijo na partnerskih univerzah v tujini (program Erasmus) v času od najmanj treh mesecev do največ celotnega študijskega leta. V tujini lahko študent opravlja posamezne izpite. Študent mora pri tem izbirati predmete, ki so vsebinsko primerljivi z obveznimi predmeti na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete UM, in ti se mu tudi v ustreznem delu ali celoti priznajo. Takšen sistem bo uveljavljen tudi za predlagani program.

4. Mednarodna primerljivost študijskega programa

Enopredmetni (nepedagoški) študijski program druge stopnje zgodovine primerja vlagatelj s sorodnimi študijskimi programi zgodovine v Švici, Avstriji in na Hrvaškem. Temeljni koncept predlaganega drugostopenjskega programa na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru se povsem sklada z osnovnimi koncepti referenčnih študijskih programov.

5. Dokazovanje mednarodnega sodelovanja zavoda

Sodelovanje učiteljev in sodelovanje Filozofske fakultete v priznanih evropskih projektih v mednarodnih raziskovalnih projektih je prikazano v tabelah.

6. Skladnost strukture študijskega programa in obremenitve v KT

Enopredmetni nepedagoški študijski program Zgodovina predvideva pridobitev 120 ECTS za zgodovinopisje (z magistrsko nalogo) kar v empiričnem smislu ustreza oziroma zadovoljuje zakonske okvire oziroma Merila.

7. Priznavanje predhodno pridobljenih znanj

Študentom se lahko priznajo znanja in spretnosti, pridobljena pred vpisom, v različnih oblikah formalnega izobraževanja, ki jih kandidat izkaže s spričevali in drugimi listinami, iz katerih je razvidna vsebina in obseg vložnega dela študenta. Obseg in vsebina vložnega dela se ovrednotita po sistemu ECTS, vendar največ do 10 ECTS, ki lahko nadomestijo primerljive obveznosti v predlaganem Enopredmetnem nepedagoškem študijskem programu druge stopnje Zgodovina.

Študentom se lahko priznajo znanja in spretnosti, pridobljena pred vpisom, v različnih oblikah formalnega izobraževanja, ki jih kandidat izkaže s spričevali in drugimi listinami, iz katerih je razvidna vsebina in obseg vložnega dela študenta. Obseg in vsebina vložnega dela se ovrednotita po sistemu

ECTS, vendar največ do 10 ECTS. Te vsebine lahko nadomestijo primerljive obveznosti v predlaganem Dvopredmetnem nepedagoškem študijskem programu druge stopnje Zgodovina.

8. Ocenjevanje, napredovanje, prehodi, načini in oblike izvajanja študijskega programa

Napredovanje in prehodi ter načini in oblike izvajanja študijskega programa so jasno navedeni. Načini in oblike preverjanja in vrednotenja znanja študentov, kot jih predpisuje Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru, so določeni v učnem načrtu vsakega posamičnega predmeta. Vsak predmet se zaključi s končnim preverjanjem znanja študenta. Poudarek je na ustnem preverjanju znanja v obliki razprave, katere namen je ugotoviti ali študent izkazuje razumevanje znanstvenoraziskovalnega dela na področju zgodovinopisja, ali je sposoben samostojne uporabe metod znanstvenoraziskovalnega dela na področju zgodovine in uporabe metod objektivnega sklepanja in argumentiranja ter ali razume teoretične probleme zgodovine. Pri ocenjevanju visokošolski učitelji upoštevajo splošna pravila ocenjevanja, ki jih določi Senat Filozofske fakultete in druge pravilnike Univerze v Mariboru.

9. Vpisni pogoji in merila za izbiro v primeru omejitve vpisa

Pogoji za vpis in merila za izbiro v primeru omejitve vpisa so v skladu z zakonskimi določili ZVIS, prav tako obseg študijskih obveznosti, ki se lahko priznajo, ter obseg možnih manjkajočih obveznosti, ki jih mora kandidat opraviti

10. Dokončanje študija – pogoji, strokovni naslov

Po opravljenih vseh s študijskim programom predpisanih študijskih obveznosti diplomant(ka) pridobi naslov: magister zgodovine; kratica: mag. zg. /magistrica zgodovine;, kratica: mag. zg.

Manjše pomanjkljivosti, ki bistveno ne vplivajo na kakovost:

Izbirnost je v okviru obravnavanega študijskega programa deset odstotna, kar sicer zadovoljuje zakonske kriterije, a so načeloma priporočene večje možnosti izbire. Ovrednotenje aktivnosti za laboratorijske/kabinetne vaje oziroma praktično usposabljanje z 2 ECTS točkama prav tako zadovoljuje minimalne pogoje, a je naše mnenje, da bi morali tudi v takih primerih vztrajati pri ovrednotenju z minimumom 3 ECTS točk, kot jih v načelu predvidevajo Merila. Enopredmetni študijski program Zgodovine ne predvideva praktičnega usposabljanja; prav tako ta program ne predvideva udeležbo študentov v raziskovalnem delu članov oddelka/fakultete.

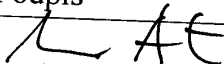
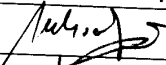
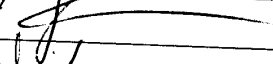
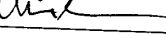
9. ORGANIZACIJA IN IZVEDBA IZOBRAŽEVANJA

Redni in izredni študij se bosta izvajala na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru. V redni študij se bo lahko vpisalo 30 študentov. Redni študij bo potekal v oblikah, ki so predvidene v predmetniku in učnih načrtih predmetov. Izredni študij se bo ob maksimalno vpisanih študentih (vsaj 15 študentov) izvajal v obsegu 1/3 predavanj in seminarjev rednega programa ter 3/4 seminarjskih vaj in terenskih vaj rednega študija. Če bo na izredni študij vpisanih 5 do 10 študentov, se predavanja izvedejo v obliki konzultacij, seminarske vaje in terenske vaje pa v obsegu 1/3 rednega študija.

Manjše pomanjkljivosti, ki bistveno ne vplivajo na kakovost:

Po našem mnenju je potrebno zagotoviti doseganje predvidenih kompetenc študijskega programa tudi za izredni študij v vseh izvedbah, kar pa v vlogi ni povsem jasno opredeljeno.

SKLEP PRESOJE: Po našem mnenju Enopredmetni nepedagoški študijski program druge stopnje Zgodovina ustreza kriterijem Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov, ki jih je sprejel Svet Nacionalen agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu.

	Ime in priimek	Datum	Podpis
Predsednik	Dr. Anton Gosar	19. 04. 2011	
Član	Dr. Aleksandar Jakir	16. 04. 11.	
Član	Vanja Perovšek	19. 04. 2011	
Član	Mitja Urbanc	19. 4. 2011	

V kolikor kateri od članov ne more podpisati skupnega poročila zaradi oddaljenosti, se priloži identični izvod skupnega poročila, ki ga podpiše ta strokovnjak in pošlje predsedniku, predsednik pa ga priloži k skupnemu poročilu.